



МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНИЙ ЦЕНТР ПРОФТЕХОСВІТИ
У ДНІПРОПЕТРОВСЬКІЙ ОБЛАСТІ

*Рекомендації
щодо проведення урочистостей присвячених
випуску кваліфікованих робітників 2014 року
в професійно-технічних навчальних закладах
Дніпропетровської області*

**(Для керівників, педагогічних працівників
професійно-технічних навчальних закладів)**

Укладач: Головченко С.В.,
методист навчально-методичного
центру професійно-технічної освіти
у Дніпропетровській області



м. Дніпропетровськ 2014 р.

№з/п	ЗМІСТ	стор.
1.	Вступ	3
2.	Рекомендації щодо проведення урочистостей присвячених випуску кваліфікованих робітників 2014 року в професійно-технічних навчальних закладах Дніпропетровської області	4
	Додатки:	
3.	Рекомендаційний бібліографічний список літератури	8
4.	Анотований каталог інтернет ресурсів з профорієнтації	13
5.	Приклади сценаріїв святкових урочистостей	14
7.	Перелік профспілкових організацій за галузевим напрямком в Дніпропетровській області	15

ВСТУП

З метою організованого та змістовного проведення урочистостей, присвячених випуску учнів в професійно-технічних навчальних закладах та посвячення молоді в робітники навчально-методичним центром профтехосвіти у Дніпропетровській області 11 червня поточного року проведено консультування керівників ПТНЗ у режимі Он-лайн за участі представників Дніпропетровського обласного об'єднання профспілок, Федерації об'єднань роботодавців Дніпропетровська.



Кращий досвід ПТНЗ з профорієнтації розміщено на сайті НМЦ ПТО у Дніпропетровській області на сторінці «Профорієнтація».

Навчально-методичний центр профтехосвіти у рамках заходу надав ПТНЗ області рекомендації та алгоритм проведення випускних урочистостей 2014 року під гаслом «**Живи, вчись та працюй в Україні!**».

Інформація про хід випускної компанії ПТНЗ Дніпропетровщини буде друкуватись у засобах масової інформації, висвітлюватись на телебаченні, розміщуватись на Інтернет-ресурсах: Веб-порталі ПТО, сайтах НМЦ ПТО та ПТНЗ області.

**Рекомендації щодо проведення урочистостей присвячених випуску
кваліфікованих робітників 2014 року в професійно-технічних навчальних закладах
Дніпропетровської області**

Одним із головних стратегічних напрямів сучасної державної політики є забезпечення умов для задоволення потреб громадян, суспільства та ринку праці в якійсій професійно-технічній освіті шляхом створення нових механізмів регулювання сфери професійної освіти, оновлення її структури та змісту, розвитку фундаментальності та практичної спрямованості освітніх програм, формування системи навчання протягом життя, що є одним з основоположних чинників забезпечення конкурентоспроможності України на європейському та світовому рівні.

Особливого значення набувають такі якості працівників, як професіоналізм, компетентність, творча активність, здатність навчатися протягом всього життя. Проте, в умовах акціонування підприємств, конкуренції, змін взаємовідносин робітників, роботодавців і держави, погіршення демографічного стану, міграційних процесів дедалі більше загострюється проблема дефіциту кваліфікованих робітників за різними видами економічної діяльності як за кількісними, так і за якісними показниками.

Кожний другий учень за час навчання в професійно-технічних навчальних закладах отримує дві та більше професій, що підвищує мобільність випускників на ринку праці. Важливим завданням залишається збалансування обсягів підготовки, зайнятості та попиту в розрізі кожного регіону на робітничі кадри, а також якості професійної освіти.

При цьому, суттєвим залишається дисбаланс між обсягами підготовки кадрів з вищою та професійно-технічною освітою для потреб ринку праці. Співвідношення чисельності студентів ВНЗ I-IV рівнів акредитації до чисельності учнів, слухачів професійно-технічних навчальних закладів у 2012/2013 навчальному році складало 5,1 (у 1990/1991 навчальному році – 2,5). За останні 22 роки випуск кваліфікованих робітників в Україні скоротився на 46,3%. При цьому випуск фахівців з вищою освітою збільшився в 1,7 рази.

Така структура підготовки робітничих кадрів і фахівців з вищою освітою призводить до того, що після закінчення вищого навчального закладу випускники вищих навчальних закладів не мають можливості працевлаштуватися за фахом, а підприємства відчувають гостру нестачу саме кваліфікованих робітничих кадрів.

За підсумком 2013-2014 навчального року необхідно враховувати потужний вплив двох вагомих подій цього року. Перша – 200-річчя від дня народження Тараса Шевченка. Друга – революція Гідності, яка, не відбулася б за відсутності в історії нашого народу постаті Великого Кобзаря. У вирі нещодавніх подій, молодь, прийняла на себе перший удар, за ними пішло старше покоління. Молоді люди, які вийшли за європейську Україну, які прийняли на себе отой виклик, несли в собі славетність Київської Русі, відвагу Козацької доби, мужність і сміливість сучасних Героїв України...

Одним із пріоритетних напрямків цьогоорічної профорієнтаційної роботи профтехосвіти області є залучення громадських організацій. Так, рекламне забезпечення (буклети та оголошення) від Фонду «Європа ХХІ» Центру підтримки Громадських і культурних ініціатив «Тамариск» отримали професійно-технічне

училище №2, Криворізький центр професійної освіти металургії та машинобудування, Апостолівський центр підготовки та перепідготовки робітничих кадрів загальної кількості 1,5 тисячі екземплярів.

Представники Дніпропетровського обласного об'єднання профспілок за галузями взяли активну участь у обласних конкурсах фахової майстерності серед учнів ПТНЗ з професій «Кухар» і «Тракторист, машиніст сільськогосподарського виробництва» (увійшли в склад журі конкурсу, надали фінансову підтримку конкурсу).

Представники Федерації об'єднань роботодавців Дніпропетровщини взяли участь у заходах присвячених декадам робітничих професій.

І це неповний перелік співпраці даного напрямку.

На підставі вище викладеного, як підсумок навчання в професійно-технічних навчальних закладах України, сформована мета випускного святкового заходу 2014 року - ствердження позитивного іміджу висококваліфікованого робітника, встановлення ділової співпраці із соціальними партнерами, виховання патріотизму, обмін досвідом роботи та корисною інформацією.

Випускний вечір — це свято, яке залишається у пам'яті кожної людини на все життя бо належить до тих свят, які відбуваються один раз в житті. Хвилюючі почуття переповнюють випускників, адже вони починають дорогу у доросле, трудове та самостійне життя. Випускні урочистості в професійно-технічних навчальних закладах повинні бути не гіршими, ніж у школі. Так як більшість учнів ПТНЗ не мали випускного в своїй школі, необхідно створити таке свято, щоб вони на багато років та з теплом у душі запам'ятали свій **випускний вечір в училищі!**

Ці завдання покладаються на педагогічні колективи закладів профтехосвіти, але під час підготовки сценарію випускного вечора, в першу чергу, слід враховувати побажання тих, для кого воно, власне, й проводиться.

На даний час бракує методичних розробок сценаріїв для професійно-технічних навчальних закладів. В більшості випадків вони не відрізняються від звичайних шкільних сценаріїв для 9 і 11 класів, хіба що зроблено невеликі акценти в бік професійно-технічного навчання, тому що в ПТНЗ учнів навчають і загальноосвітнім предметам і предметам профтехциклу.

Профтехосвіта Дніпропетровщини має різноманітний досвід проведення урочистих випускних заходів з урахуванням регіональних особливостей краю, традицій української культури, народних обрядів та звичаїв, з використанням фольклору, власних авторських віршів та пісень, які відзначаються оригінальністю виконання.

З метою організованого та змістовного проведення урочистостей, присвячених випуску учнів в професійно-технічних навчальних закладах та посвячення їх в молоді робітники навчально-методичний центр профтехосвіти у Дніпропетровській області рекомендує:

1. Провести урочистості під гаслом «**Живи, вчись та ПРАЦЮЙ в Україні!**»
2. Урочисту церемонію провести за окремим графіком кожного ПТНЗ, час проведення урочистостей обрати з 10.00 до 14.00 годин.
3. Забезпечити обов'язкове використання державної символіки (Гімн України, Герб України, Прапор України), проведення випускних свят державною мовою, дотримання рекомендацій Міністерства освіти і науки України щодо порядку

використання державної символіки в навчальних закладах України (наказ від 7.09.2000р. №43, інформаційний збірник МОН №5, 2001р.).

4. Підготувати літературні та інформаційні матеріали і організувати в виставку з історії професії, про видатних працівників галузі, нові технології, тощо.

5. Організувати спецвипуск учнівської газети закладу (в тому числі електронної і радіогазети), стіннівки за професіями та інше.

6. Підготувати концертну програму, святково оформити залу, сцену тощо.

7. В сценарії свята передбачити:

- оголошення Наказу трудового колективу молодим робітникам,
- урочисте зобов'язання молодого робітника,
- вручення випускникам дипломів, подарунків-сувенірів, придбаних за рахунок навчального закладу,

- пов'язання стрічок «Посвячений в робітники». Посвячення провести безпосередньо при прийомі на роботу у відділах кадрів підприємств, на першому робочому місці тощо.

8. Здійснити нагородження:

- кращих випускників ПТНЗ: відмінників, переможців Всеукраїнських, обласних конкурсів та олімпіад серед учнів ПТНЗ, іменних стипендіатів, переможців спортивних змагань, фестивалю художньої самодіяльності, тощо;

- керівників ПТНЗ, викладачів, майстрів виробничого навчання та інших педагогічних працівників;

- активних членів батьківського комітету або піклувальної ради.

9. Запросити на свято соціальних партнерів:

- керівників відомчих управлінь,
- представників міжгалузевих піклувальних рад,
- представників підприємств-замовників кадрів,
- представників Дніпропетровського обласного об'єднання профспілок,
- представників Федерації об'єднань роботодавців Дніпропетровщини
- представників обласного і районних центрів зайнятості,
- народних депутатів,
- ветеранів ПТО,
- представників трудових династій,
- успішних випускників ПТНЗ минулих років,
- творчих педагогів, майстрів виробничого навчання,
- молодих робітників підприємств – замовників робітничих кадрів, учнів, студентів, членів батьківського комітету, педагогічних працівників ЗОСШ та вищих навчальних закладів I-IV рівнів акредитації.
- батьків.

10. Виготовити та вручити вітальні звернення від губернатора до випускників 2014 р.

11. Підготувати експозиції за напрямками:

- зразки продукції, яку виготовляють учні ПТНЗ, або зразки дипломних робіт;

- досягнення учнів та педагогічних працівників ПТНЗ,

- технічна і прикладна творчість.

12. Запросити пресу та телебачення. Забезпечити особисту відео і фотозйомку.
13. Висвітлити проведення заходу у ЗМІ, на сайті ПТНЗ.
14. Отримати відгуки від проведеного заходу від всіх учасників свята.
15. Підготувати методичну розробку сценарію проведення заходу присвяченому професійному святу.

Для забезпечення організованого і, головне, безпечного проведення свята, запобігання проявів неетичної поведінки випускників, які породжують негативну реакцію громадськості, що позначається на престижі навчальних закладів необхідно передбачити наступне:

- керівникам навчальних закладів спільно з підрозділами УМВС та батьківськими патрулями забезпечити дотримання громадського порядку;
- провести інструктажі з випускниками щодо правил поведінки в громадських місцях, на природі та водоймищах, запобігання вживання спиртних напоїв;
- керівники навчальних закладів персонально відповідають за дотриманням вимог законодавства про боротьбу з корупцією.

Звертаємо Вашу увагу на регулярне розміщення матеріалів з питань профорієнтаційної роботи на сайті НМЦ ПТО (<http://nmc-pto.dp.ua/>):

- розділ «Електронна бібліотека»: підрозділ «Навчально-виховна робота», сторінка «Профорієнтація»; підрозділ «Бібліотечна робота»;
- розділ «Профорієнтаційний термінал».

Проведення свята випускного вечора у навчальних закладах має сприяти моральному, духовному, життєвому становленню молодії людини.

Рекомендаційний бібліографічний список літератури

Даний бібліографічний список літератури є цінним джерелом для організації та проведення профорієнтаційної роботи у закладах освіти з учнями початкової, основної та старшої школи.

До списку ввійшли нормативно-правові документи Всеукраїнського рівня, бібліографічні описи книг, статті з періодичних видань. Список має наскрізну нумерацію. Хронологічні рамки дібраного матеріалу – 2006-2013 рр.

Перелік літератури призначений для директорів начальних закладів, заступників з навчально-виховної та виховної роботи, класних керівників (вихователів), педагогів-організаторів, керівників гуртків, бібліотечних працівників, а також для тих, хто цікавиться питаннями профорієнтаційної роботи.

1. Александрова, Н. А. Значення показників функціонування сім'ї у професійному самовизначенні старшокласників / Н. А. Александрова // Практична психологія та соціальна робота. – 2011. – №4. – С. 67-69.

2. Белецкая, О. Профориентация в работе классного руководителя / О. Белецкая // Відкритий урок. – 2011. – №6. – С. 27-28.

3. Белошицкий, О. Соціально-педагогічні проблеми профорієнтації учнівської молоді / О. Белошицкий // Трудове навчання (Шкільний світ). – 2012. – №4. – С. 46-51.

4. Білоус, Р. М. Мій професійний вибір: тренінг старшокласників / Р. М. Білоус // Практична психологія та соціальна робота. – 2011. – №1. – С. 10-22.

5. Білоус, Р. М. Психологічна структура та ознаки професійного наміру особистості / Р. М. Білоус // Практична психологія та соціальна робота. – 2011. – №4. – С. 70-74.

6. Білоцерковець, І. Планета професій: творчий проект / І. Білоцерковець // Школа. – 2012. – №7. – С. 78-80.

7. Близнюк, Н. Профориєнтаційна робота у школі / Н. Близнюк // Завуч (Шкільний світ). – 2012. – №15. – С. 34-46.

8. Богданова, О. Н. Профессиональное самоопределение учащихся основной школы / О. Н. Богданова, И. В. Лаврентьева // Стандарты и мониторинг в образовании. – 2012. – №6. – С. 32-35.

9. Бурлаченко, О. Формування мотивації вибору майбутньої професії засобами профорієнтації / О. Бурлаченко // Соціальний педагог (Шкільний світ). – 2011. – №12. – С. 44-45.

10. Бякова, Н. В. Групповая профориентационная игра «Путь в профессию» / Н. В. Бякова // Воспитание школьников. – 2011. – №1. – С. 49-56.

11. В мире перспективных профессий // Научно-методический журнал заместителя школы по научно-методической работе. – 2013. – № 1. – С. 127-128 ; № 2. – 2013. – С. 125-128 ; № 3. – С. 124-128 ; № 4. – С. 123-128.

12. Веленко, А. Уроки профорієнтації в початковій школі : авторська розробка ігрових занять / А. Веленко // Психолог (Шкільний світ). – 2013. – № 11/12. – С. 101-107 ; 2012. – № 1. – С. 19-21.

13. Войцехівська, Н. Обираємо професію : заняття для учнів 8 класів / Н. Войцехівська // Психолог (Шкільний світ). – 2012. – №23. – С. 19-22.

14. Волобуєва, Т. Підготовка педагога до профорієнтаційної роботи як підсистема неперервної педагогічної освіти / Т. Волобуєва // Освіта України. – 2011. – №1/2. – С. 7.
15. Гвардіон, Н. Розум і краса врятують світ : година спілкування з профорієнтації / Н. Гвардіон // Позашкілля (Шкільний світ). – 2011. – №4. – С. 31-32.
16. Глазков, Ю. Забезпечуємо потребу учня в освіті / Ю. Глазков // Директор школи (Шкільний світ). – 2011. – №44. – С. 1, 22-23.
17. Горбатюк, І. А. Світ професій і твоє місце у ньому / І. А. Горбатюк // Позашкільна освіта. – 2013. – № 5. – С. 6-16.
18. Гузенко, Л. В. Концептуальные основы развития и становления профессиональной ориентации в средней школе Германии на современном этапе / Л. В. Гузенко // Профильная школа. – 2013. – № 2. – С. 42-44.
19. Доровських Л. Самовизначення старшокласників в умовах сучасного шкільного простору / Л. Доровських // Психолог. – 2013. – № 11/12. – С. 110-113.
20. Зайчук, С. Ранній вибір майбутньої професії / С. Зайчук // Психолог (Шкільний світ). – 2012. – №2. – С. 8-11.
21. Закатнов, Д. О. Технології підготовки учнівської молоді до професійного самовизначення : монографія / Д. О. Закатнов ; НАПН України. Ін-т проф.-техн. освіти. – К. : Педагогічна думка, 2012. – 158, [1] с.
22. Зотова, О. Професійна орієнтація учнів у навчально-виховній діяльності сільських закладів освіти / О. Зотова // Рідна школа. – 2011. – №12. – С. 54-59.
23. Зубатюк, Н. Моніторинг якості профільної освіти та профорієнтаційної роботи / Н. Зубатюк // Школа. – 2012. – №1. – С. 36-46.
24. Зубковская, И. Б. Мотивационные факторы выбора профиля обучения учащимися общеобразовательных учреждений / И. Б. Зубковская, И. В. Лаврентьева // Профильная школа. – 2013. – № 3. – С. 57-60.
25. Зулунова, Г. В. Профорієнтаційна робота в школі / Г. В. Зулунова // Начальна школа. – №5. – С. 31-34.
26. Калошин В. Важливість Я-концепції у забезпеченні самовизначення учнів ПТНЗ / В. Калошин // Психолог. – 2013. – № 11/12. – С. 84-91.
27. Качур, Г. Ефективна організація правильного вибору / Г. Качур // Управління освітою (Шкільний світ). – 2011. – №17. – С. 2-16. – Вкладка.
28. Кидисюк, Н. П. Ким стати? : дидактичні матеріали з профорієнтаційної роботи у 1-4 класах / Н. П. Кидисюк, Т. Б. Хомуленко. – Х. : Основа, 2012. – 143, [1] с. – (Бібліотека журналу «Початкове навчання та виховання»; вип. 12 (96)).
29. Клименко, В. Обираємо професію : курс гурткових занять / В. Клименко // Психолог (Шкільний світ). – 2012. – №22. – С. 1-36. – Вкладка.
30. Козлик, Т. В. З досвіду організації профорієнтаційної роботи школи / Т. О. Козлик // Класному керівнику. Усе для роботи (Основа). – 2011. – №10. – С. 2-13.
31. Концепція державної системи професійної орієнтації населення: проблема, на розв'язання якої спрямована Концепція : затв. постановою Каб. Міністрів України від 17 верес. 2008 р. № 842//Труд. підготовка в закл. освіти –2009.– №1/2.–С. 3-5
32. Коренькова О. Крок у майбутнє : профорієнтаційне заняття з елементами тренінгу / О. Коренькова // Психолог. – 2013. – № 11/12. – С. 108-109.
33. Косенко, Н. Аукціон професій : тренінг / Н. Косенко // Сучасна школа України. – 2012. – №12. – С. 86-87.

34. Лапій, В. «Готуємо школярів до свідомого вибору професії...» // В. Лапій. – Педагогічна думка. – 2012. – №4. – С. 35-37.
35. Липова, Л. Вибір профілю навчання – важливий крок до професійного самовизначення / Л. Липова, В. Малишев, П.Замаскіна // Практика управління закладом освіти. – 2011. – №4. – С. 36-46.
36. Лоцилова, М. А. Профессиональное самоопределение школьников (на примере Великобритании) / М. А. Лоцилова // Профильная школа. – 2012. – №5. – С. 15-23.
37. Лунченко, Н. Вивчення професійної спрямованості старшокласників / Н. Лунченко // Заступник директора школи. – 2012. – №12. – С. 43-54.
38. Мартинець, Л. А. Проектна діяльність у професійному становленні особистості старшокласників / Л. А. Мартинець // Виховна робота в школі (Основа). – 2011. – №4. – С. 42-55.
39. Мерзлякова, О. Л. Методики професійного визначення / О. Л. Мерзлякова, Г. О. Євдокимова. – К. : Шкільний світ, 2011. – 120 с. – (Бібліотека «Шкільного світу»).
40. Методи психодіагностики у професійному самовизначенні молоді : метод. посіб. [для пед. працівників] / [авт.: О. В. Мельник, Л. С. Злочевська, Н. С. Гончар] ; НАПН України. Ін-т проф.-техн. освіти. – К. : Педагогічна думка, 2012. – 109 с.
41. Миколаєнко, А. Професійна орієнтація та професійне самовизначення учнів загальноосвітніх навчальних закладів / А. Миколаєнко, В. Герасимчук // Рідна школа. – 2012. – №11. – С. 66-70.
42. Мітєв, І. Профорієнтаційна робота як система / І. Мітєв, Л. Шинкар // Управління освітою (Шкільний світ). – 2011. – №8. – С. 24-27.
43. Міщанін, Н. Проблеми професійного самовизначення: перший крок у 8 класі з курсу «Людина і світ професій» / Н. Міщанін // Психолог (Шкільний світ). – 2012. – №7. – С. 14-16.
44. Навігатор у світі професій : [профорієнтаційний напрям виховання] // Шкільна бібліотека. – 2013. – № 11/12. – С. 118-160.
45. Національна стратегія розвитку освіти в Україні на період до 2021 року : схвалено Указом Президента України від 25 черв. 2013 р. № 344/2013 // Класний керівник. – 2013. – № 23/24. – С. 9-23.
46. Некраш, Л. Вибір професії: як діяти, щоб не помилитися / Л. Некраш, М. Стрільник. – К. : Шкільний світ, 2011. – 128 с. – (Бібліотека «Шкільного світу»).
47. Олійник, О. Сімейне професійне консультування в системі загальної середньої освіти / О. Олійник // Заступник директора школи. – 2012. – №12. – С. 37-42.
48. Онуфрієнко, Л. О. Вступ до тренінгу професійного самовизначення / Л. О. Онуфрієнко // Обдарована дитина. – 2011. – №5. – С. 18-21.
49. Панова, Л. Г. Професійний навігатор : урок-гра / Л. Г. Панова // Класному керівнику. Усе для роботи. – 2012. – №12. – С. 21-22.
50. Панова, Л. Г. Світ професій: рольова гра «Башта» / Л. Г. Панова, О. Й. Благодірова // Шкільному психологу. Усе для роботи (Основа). – 2012. – №11. – С. 26-27.
51. Педагогічна підготовка батьків до професійного самовизначення дуетей старшого шкільного віку : методичні рекомендації / О.М. Докукіна, Т.В. Кравченко, Л.В. Повалій. – К., 2013.
52. Педагогічна підготовка сімей різного типу до професійного самовизначення старшокласників : методичний посібник / [В.П. Горпинюк, О.М. Докукіна, В.Г. Постовий]; за заг. ред. Т.В. Кравченко. – К., 2013.

53. Петрище В. Обираю професію : структура програми / В. Петрище, М. Лемак // Психолог. – 2013. – № 11/12. – С. 92-96.
54. Петрище, В. Обираю професію : структура програми для 8-10 класів / В. Петрище, М. Лемак // Психолог (Шкільний світ). – 2012. – №12. – С. 35-39.
55. Пономаренко, О. Особливості профорієнтаційної роботи у навчальних закладах Великої Британії / О. Пономаренко // Вища школа. – 2011. – №3. – С. 69-77.
56. [Про внесення змін до деяких актів Кабінету Міністрів України](#) : постанова Каб. Міністрів України від 14.11.2012 № 1069 // Офіц. вісн. України. – 2012. – № 90. – Ст. 3644. – С. 22.
57. Про впровадження наукового психолого-педагогічного проекту «Вибір успішної професії» : наказ Міністерства освіти і науки України від 28.07.2008 № 699 // Інформ. зб. М-ва освіти і науки України. – 2008. – № 36. – С. 12–27.
58. Про затвердження Державної цільової соціальної програми «Молодь України» на 2009–2015 роки : постанова Каб. Міністрів України від 28.01.2009 № 41 // Офіц. вісн. України. – 2009. – № 7. – Ст. 217. – С. 50. – Дод. 1 : Паспорт Державної цільової соціальної програми «Молодь України» на 2009–2015 роки ; Дод. 2 : Завдання і заходи на виконання Державної цільової соціальної програми «Молодь України» на 2009-2015 роки.
59. Про затвердження Концепції державної системи професійної орієнтації населення : постанова Каб. Міністрів України від 17.09.2008 № 842 // Уряд. кур'єр. – 2008. – 1 жовт. (№ 182). – Орієнтир. – С. 15–16 ; Офіц. вісн. України. – 2008. – № 72. – Ст. 2426. – С. 53. – Концепція додається.
60. [Про затвердження Примірного положення про консультативний центр для батьків або осіб, які їх замінюють і дітей, які виховуються в умовах сім'ї](#) [Електронний ресурс] : наказ Міністерства освіти і науки України від 30.06.2011 №714 – Режим доступу : <http://www.president.gov.ua/documents/14429.html>.
61. Про освіту : Закон України : за станом на 8 грудня 2006 р. / Верховна Рада України. – Офіційне видання. – К. : Парламентське вид-во, 2006. – 40 с. – (Серія «Закони України»).
62. Про Основні орієнтири виховання учнів 1-11 класів загальноосвітніх навчальних закладів України [Електронний ресурс] : наказ Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України від 31.10.11 №1243 – Режим доступу: http://osvita.ua/legislation/Ser_osv/24565/.
63. Професійне самовизначення старшокласників : методичні рекомендації / І.М. Мачуська, Л.В. Повалій. – К., 2013.
64. Профорієнтація: перший крок на шляху до мети //Завуч (Шкільний світ).– 2011.–№24 – С. 1-24.
65. Пчелинова, В. В. Многоярусная классификация профессий и специальностей как основание профориентирования / В. В. Пчелинова // Практична психологія та соціальна робота. – 2012. – №1. – С. 40-47.
66. Резапкіна Г. В. Обзор интернет-ресурсов по проблемам профессионального самоопределения / Г. В. Резапкіна // Народное образование. – 2011. – №10. – С. 195-204.
67. Резапкіна, Г. В. Акцентуация и выбор профессии / Г. В. Резапкіна // Педагогическая диагностика. – 2011. – №4. – С. 30-45.

68. Романова, І. Система профорієнтаційної роботи в спеціальній школі-інтернаті / І. Романова, Н. Петаєва // Дефектолог. – 2013. – № 3. – С. 4-9.
69. Садоян, І. А. Рання професійна орієнтація – актуальна проблема сьогодення / І. А. Садоян // Нива знань. – 2012. – №4. – С. 57-60.
70. Сервачак, О. Психолого-педагогічний супровід професійного визначення школярів / О. Сервачак // Школа. – 2011. – №7. – С.79-81.
71. Сидоренко, В. К. Вплив особливостей психологічних типів особистості на можливості вибору професії молодю людиною / В. К. Сидоренко // Трудова підготовка в сучасній школі. – 2013. – № 6. – С. 35-40.
72. Ситнікова, Г. О. Обираємо професію – обираємо життя / Г. О. Ситнікова, Н. П. Біличенко // Класному керівнику. Усе для роботи. – 2012. – №12. – С. 18-20.
73. Скутін, А. О. Підготовка учнівської молоді до свідомого вибору професії на уроках трудового навчання у методичних поглядах Д. О. Тхоржевського / А. О. Скутін // Трудова підготовка в сучасній школі. – 2013. – № 6. – С. 11-15.
74. Ставецький В. Юрист–усе ще престижно, а вчитель–ні: формування свідомого підходу до вибору професій /В.Ставецький//Шкільний світ.–2012.–№3
75. Титенко, О. Людина для професії чи професія для людини? : година спілкування в 9 класі / О. Титенко // Завуч (Шкільний світ). – 2012. – №15. – С. 47-49.
76. Ткаченко, В. Вибір успішної професії: проект. Діяльність школи з реалізації проекту / В. Ткаченко, Л. Барсукова, С. Харитоновна // Завуч (Шкільний світ). – 2012. – №15. – С. 4-8.
77. Ткаченко, В. Профорієнтаційна робота / В. Ткаченко // Директор школи (Шкільний світ). – 2011. – №19. – С. 19-22.
78. Ткаченко, В. Психологічне дослідження учнів 9-10 класів на етапі профілізації (2011-2012 рр.) / В. Ткаченко, Л. Барсукова, С. Харитоновна // Завуч (Шкільний світ). – 2012. – №15. – С. 9-12.
79. Туріщева, Л. В. От уже ці сучасні професії / Л. В. Туріщева // Класному керівнику. Усе для роботи (Основа). – 2012. – №11. – С. 53-55 ; Шкільному психологу. Усе для роботи (Основа). – 2012. – №11. – С. 37-38.
80. Футерко Л. Моє професійне майбутнє : психологічний тренінг / Л. Футерко // Психолог. – 2013. – № 11/12. – С. 97-100.
81. Футерко, Л. Моє професійне майбутнє : психологічний тренінг / Л. Футерко // Психолог (Шкільний світ). – 2011. – № 44. – С. 6-9.
82. Харитоновна, С. Профорієнтація та психологія професійного вибору / С. Харитоновна // Завуч (Шкільний світ). – 2012. – №15. – С. 19-33.
83. Хмелева-Токарева, О. Сучасна шкільна профорієнтація / О. Хмелева-Токарева, І. Ткачук // Психолог (Шкільний світ). – 2012. – №2. – С. 12-13.
84. Хромова, О. Л. Методичні рекомендації. Робота школи з педагогічної підготовки батьків до професійного самовизначення старшокласників / О. Л. Хромова // Класний керівник. – 2013. – № 13/14. – С. 1-30.
85. Цікавий світ професій : розробки занять для учнів 3-4 класів / авт.-упоряд. Г. І. Білоус. – Х. : Основа, 2012. – 94, [2] с. – (Бібліотека журналу «Початкове навчання та виховання»; вип. 3 (99).
86. Чернецька, Л. О. У світі професій : виховний захід, 5-11 кл. / Л. О. Чернецька // Виховна робота в школі (Основа). – 2012. – №11. – С. 19-25.

87. Чуприна, С. А. Використання методу проектів у профорієнтаційній роботі / С. А. Чуприна // Трудове навчання в школі (Основа). – 2012. – №23. – С. 21-23.

88. Шемчук, С. Ділові (рольові) ігри в професійній орієнтації старшокласників/

С. Шемчук // Трудове навчання (Шкільний світ). – 2013. – № 5. – С. 38-41.

89. Яланська С. Система профорієнтаційної роботи у навчальному закладі / С. Яланська // Психолог. – 2013. – № 11/12. – С. 80-83.

**АНОТОВАНИЙ КАТАЛОГ
ІНТЕРНЕТ-РЕСУРСІВ З ПРОФОРІЄНТАЦІЇ
КОРИСНІ ПОСИЛАННЯ:**

1. Світ професій: молодіжно-консультативна служба [Електронний ресурс] : сайт Державна бібліотека України для юнацтва. – Режим доступу : <http://www.4uth.gov.ua/trade/actually.htm>.

2. Довідник кваліфікаційних характеристик професій працівників [Електронний ресурс] : сайт Закони України. Інформаційно-правовий портал. – Режим доступу : <http://uazakon.com/document/spart20/inx20247.htm>.

3. Створення сприятливого середовища для забезпечення зайнятості молоді [Електронний ресурс] : інформаційно-ресурсний портал для молоді. – Режим доступу: http://molodistua.org/international_policy/priorities/employment/?pid=3745.

4. Профорієнтація – зроби свідомий вибір: [Електронний ресурс]: сайт Благодійний фонд Розвиток України. – Режим доступу : <http://prof.osvita.org.ua/uk/index.html>.

5. Портал професійного консультування: [Електронний ресурс] : портал професійного консультування. – Режим доступу: <http://profi.org.ua>.

6. А. Я. Психологія: тести, тренінги, словарь, статті [Електронний ресурс] : сайт А. Я. Психологія. – Режим доступу : <http://azps.ru>.

Банк інтерактивних професіограмм [Електронний ресурс] : сайт Департаменту труда и занятости населения города Москвы. – Режим доступу : <http://prof.labor.ru>

1. http://profi.org.ua/profes/podat_insp.shtml – портал професійного консультування. Професіограми, рейтинг професій, поради психолога, тести та багато іншого.

2. <http://shkola.net.ua/view.php?doc=2.1270668407125151> – сайт «Школа Net» - програми та розробки занять з профорієнтації

3. <http://docpsy.ru/testy/diagnostika-proforientatsii/3935-motivatsija-professionalnoj-dejatelnosti-kzamfir-v-modifikatsii-a-areana.html> – сайт «Психологія» – тести з профорієнтації

4. <http://testoteka.narod.ru/alfavit.html> – сайт «Тестотека» – збірка тестів за алфавітним показником

5. http://psischool.ucoz.ru/index/proforientacionnye_diagnosticskie_metodiki/0-50 – сайт шкільного психолога. Профорієнтаційні психологічні діагностики

6. http://www.krok.edu.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=503&Itemid=79&lang=ru – Відео з профорієнтації на Інтернет-порталі університету «Крок»

7. <http://prof.osvita.org.ua/uk/methods/articles/5.html> – Класифікація професій

ПРИКЛАДИ СЦЕНАРІВ:

1. [ost_dzvonik_Beregomet_Word.doc](#) [55.5 Kb]
2. [Ost_dzv_Lyubistok_Word_2.doc](#) [51 Kb],
3. [Novodnistrovs_k_vipuskniy_Word.doc](#) [49 Kb],
4. [Milieve_vispuskniyDokument_Microsoft_Word.doc](#) [66.5 Kb],
5. [Vipuskniy_Lyubistok_Word_2.doc](#) [56 Kb]
6. [Vruch_atestatDokument_Microsoft_Word_2.doc](#) [59 Kb],

МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ:

1. <http://www.zippo.net.ua/> – Зінченко В.М. Політехнічна освіта і профорієнтація у процесі трудової підготовки школярів. – **Методичні рекомендації**.
2. <http://psiholog-shapka.blogspot.com/> – Матвієнко Р.О. Шляхи оптимізації профорієнтаційної роботи з учнями старшого шкільного віку. – **Методичні основи виховного процесу**
3. <http://alma-mater.lnpu.edu.ua> – Отрощенко Н.Л. Профорієнтація учнів загальноосвітньої школи як соціально-педагогічна проблема – **Методичні рекомендації для вчителів**.
4. <http://shkola.net.ua> – Професійне самовизначення. Розробки уроків для 10го та 11го класу. **Методичні матеріали**.
5. <http://www.twirpx.com/> – Профорієнтація молоді з інвалідністю: **методичні матеріали до тренінгу**. Подолання стереотипів. Якість життя. Відстоювання прав та інтересів. Вибір професії. Основи працевлаштування. Кар'єра.
6. <http://sinosvita.at.ua> – Методика організації профорієнтаційної роботи в навчальному закладі. Форми профорієнтаційної роботи в навчальному закладі, система профорієнтаційної роботи в навчальному закладі, методика проведення профорієнтаційної роботи з учнями, особливості профорієнтаційної роботи з молодшими школярами, у середніх класах школи та із старшокласниками. Профорієнтаційна робота вчителів-предметників в умовах профільного навчання.
7. <http://www.info-works.com.ua/> – Професійна орієнтація та профорієнтаційна робота. Сутність професійної орієнтації та її елементів, професійна орієнтація як система, головні елементи та об'єкти професійної орієнтації, завдання і функції системи професійної орієнтації.
8. <http://prof.osvita.org.ua/> – Сироватко О. Психологічне забезпечення профільної освіти. **Методичні матеріали для спеціалістів з профорієнтації**. Завдання психологічного супроводу профільної освіти, моніторинг і своєчасне усунення відхилень у розвитку учнів, поглиблена особистісно орієнтована профорієнтаційна робота з учнями, результати психологічного супроводу профільних класів, рівні допрофільної підготовки.
9. <http://prof.osvita.org.ua/uk/methods/articles/1.html> – Психологічне забезпечення профільної освіти
10. <http://prof.osvita.org.ua/uk/methods/articles/6.html> – Методики «Психологічні особливості професійного самовизначення безробітної молоді в процесі профпереорієнтації»
11. <http://prof.osvita.org.ua/uk/methods/articles/3.html> – Психофізіологічні особливості і вибір професії

**Перелік
профспілкових організацій за галузевим напрямком
в Дніпропетровській області**

№ пп	Назва організації	ПІБ голови	Телефон
1.	Дніпропетровська обласна профспілкова організація працівників агропромислового комплексу	СМИРНА Галина Миколаївна	744-75-91 Приймальня 744-75-92
2.	Дніпропетровська обласна організація профспілки працівників будівництва і промбудматеріалів	СОВА Іван Матвійович	744-13-58 Приймальня 744-32-74
3.	Криворізька галузева організація профспілки працівників будівництва і промбудматеріалів	ФАРАФОНОВА Олімпіада Іванівна	Код 0-24 92-13-38
4.	Дніпропетровська обласна організація профспілки працівників енергетики та електротехнічної промисловості	БУСУРУЛОВ Євген Олександрович	744-30-95 Приймальня 744-30-85
5.	Дніпропетровська обласна організація профспілки працівників машинобудування та металообробки України	ДОЛЬМЕНКО Леонід Володимирович	744-71-88 744-71-21 Приймальня 744-71-89
6.	Організація профспілки трудящих металургійної і гірничодобувної промисловості України	ШЕВЧЕНКО Василь Кирилович	744-31-71 Приймальня 744-31-81
7.	Профспілкова організація працівників споживчої кооперації	КРАВЧЕНКО Олександра Олександрівна	744-02-82
8.	Організація всеукраїнської профспілки працівників і підприємців торгівлі, громадського харчування та послуг	ПРОХОРЕНКОВА Інна Михайлівна	744-32-05